

Budget 2020–21

Jaleecida Miisaaniyadda

Canshuurta hoose ee Australiyaanka sida adag-u shaqeynaya

Miisaaniyaddan, Dawladdu waxay keenaysaa \$17.8 bilyan oo dheeraad ah oo canshuurta dakhliga shakhsi ahaaneed ah si loo taageero dib u soo kabashada dhaqaalaha, oo ay ku jirto \$12.5 bilyan oo dheeraad ah 12ka bilood ee soo socoda. Waxay ku dhisan tahay \$8.1 bilyan oo canshuurcafis ah oo la hirgalin doono sanadka 2020- 21 ee dakhliga hoos yimaada Qorshaha Canshuurta Dakhliga Shakhsiyeed ee hore loo sharciyeeyay.

Marka la eego isbedelka Dawladda, shakhsiyaadka ayaa ka faa'iideysan doona inay hore u soo dhigaan cashuur dhimista Marxaladda 2 ee Qorshaheeda, iyo sidoo kale hal mar oo dheeraad

ah oo ka yimaada cashuurta dadka dakhliga hoose iyo kuwa dhexdhexaadka ah ee ka baxsan 2020-21.

Taageerada dhismaha guryaha

Iyadoo qayb ka ah qorshaheena dib u soo kabashada dhaqaalaha si loo abuuro shaqooyin, dib u dhiska dhaqaalaheena iyo sugida mustaqbalka Australiya, 10,000 oo dheeraad ah oo iibsadayaasha guryaha ugu horeeya waxay awoodi doonaan inay iibsadaan guri cusub si dhakhso ah iyada oo loo marayo kordhinta Qorshaha Deebaajiga Guriga Koowaad.

10,000 oo meelood oo dheeraad ah ayaa la bixin doonaa 2020-21 si loo taageero iibsashada guri cusub ama guri cusub oo la dhisay. Tani waxay u oggolaaneysaa dadka marka ugu horeysa iibsaneya guryaha in ay amaah u helaan si ay u dhisaan guri cusub ama ay u iibsadaan guri cusub oo la dhisay

oo leh deebaaji ka yar boqolkiiba 5, iyada oo Xukuumaddu damaanad qaadayso ilaa 15 boqolkiiba daynta.

Maalgashiga kaabayaasha

Ilaa bilawga faafa COVID-19 dawladda waxa ka go'anaa inay maalgeliso \$14 bilyan oo dheeraad ah mashaariicda kaabayaasha cusub ee la dedejiyey afarta sano ee soo socota.

Mashaariicdani waxay taageeri doonaan 40,000 oo shaqo oo dheeraad ah inta lagu jiro dhismahooda.

Maalgashigan ayaa qeyb ka ah diiwaanka Dowladda ee 10-sano dhumaha maalgashiga kaabayaasha gaadiidka, kaas oo lagu ballaariyay \$110 bilyan waxaana durba lagu taageeray 100,000 oo shaqo oo ku saabsan goobaha shaqada ee guud ahaan dalka.

Taageeridda ganacsiga iyo maalgashiga

Si loo taageero maalgashiga cusub loona kordhiyo dhaqdhaqaaqa kaashka ganacsiga, Dawladdu waxay bixineysaa dhiirigelin canshuur oo ku meel gaar ah, kaas oo diyaar u ah qiyaastii 3.5 milyan oo ganacsi (in ka badan 99 boqolkiiba ganacsiyada) kuwaas oo shaqaaleysiya ku dhawaad 11.5 milyan oo shaqaale ah. Dhiirigelinta ayaa lagu dabaqi doonaa qiyaastii \$200 bilyan oo qiimo maalgashi ah, oo ay ku jiraan 80 boqolkiiba maalgashiga hantida la qiimo jabin karo ee ganacsiyada aan macdanta ahayn. Laga bilaabo 7:30pm (AEDT) 6 Oktoobar 2020 ilaa 30 Juun 2022, ganacsiyada leh dakhliga ilaa \$5 bilyan waxay awoodi doonaan inay jaraan kharashka buuxa ee hantida qiimo jaban ee sanadka la rakibay. Kharashka hagaajinta hantida u qalma ee hadda jira ee la sameeyey muddadan ayaa sidoo kale si buuxda looga jari karaa.

Dawladdu waxay sidoo kale u oggolaan doontaa shirkadaha leh dakhliga ilaa \$5 bilyan si ay uga soo horjeestaan khasaaraha ka dhanka ah faa'iidadii hore ee canshuurta la bixiyey, si ay u soo saaraan lacag celin. Dib u soo celinta khasaaraha lumay

waxaa loo heli doonaa ilaa 1 milyan oo shirkadood oo shaqaaleysiya ilaa 8.8 milyan oo shaqaale ah. Khasaaraha soogaadha ilaa 2021-22 waxaa dib loogu qaadi karaa iyadoo la barbar dhigeyo faa'iidadada ay sameeyeen ama ka dib 2018-19. Shirkadaha u qalma waxay dooran karaan inay helaan canshuur celinta marka ay xareeyaan 2020-21 iyo 2021-22 canshuur celinta.

Australiya oo dhijitaal ah

Caawinta COVID-19 waxay soo dedejisay qaadashada tiknoolajiyada dhijitaalka ah ee ganacsiyada Australiya iyo macaamiisha taas oo awood u siisay in badan ay bedelaan hawlgalkooda oo ay sii wadaan ganacsiga iyada oo loo marayo dhibaata.

Qorshaha Ganacsiga Dhijitaalka ah ee Dawladda ayaa ku dhisi doona dardargelintan si ay u taageeraan korsashada xitaa ka weyn ee tiknoolajiyada cusub ee dhaqaalaha - ee ganacsatada iyo macaamiisha labadaba.

\$4.5 bilyan dheeraad ahoo maalgashi ah ee NBN Co wuxuu u keeni doonaa broadband aad u - dhakhs badan oo ay malaayin qoys iyo ganacsi. Maalgelinta \$29.2 milyan ayaa sidoo kale dardargelin doonta fulinta shabakada 5G.

Hagaajinta sahlan ee ganacsiga

Jarista cagabadaha hawqabadka ayaa cunsur muhiim u ah Qorshaha Dib u soonoleynta Dhaqaalaha Dowladda ee Australiya. Taasina waa sababta ay Dowladdu u fududeyneyso in ganacsatada ay maalgashadaan, shaqooyin abuuraa, ay si deg deg ah uga jawaabaan caqabadaha iyo fursadaha helaan.

Miisaaniyaddan, Xukuumaddu waxay:

- Fudedisey iyo dhigitalgareyey tiro balaadhan oo ah nidaamyada sharciyeynta
- Yareysey xeerka kuwaas oo sababa kharashyo aan loo baahnayn iyo caqabad ku ah dhaqdhaqaaqa ganacsiga

- Taageerada ganacsiga yaryar iyada oo loo marayo soo kabashada

JobMaker Shaqaaleysiinta Credit

Hay'ada Cusub ee Shaqaaleysiinta JobMaker waxay gacan ka geysan doontaa dardargelinta kobaca shaqada inta lagu jiro dib u soo kabashada iyada oo la siinayo ganacsiyada dhiirigelin si ay u qaataan shaqaale dheeraad ah oo ah dhalinyaro shaqo doon ah oo da'doodu tahay 16 ilaa 35 sano jir Shaqaaleysiinta JobMaker waa qeyb muhiim ah oo ka mid ah Qorshaha Shaqo abuurista ee Dowladda si kor loogu qaado dib u soo kabashada dhaqaalaha Australiya.

Credit Shaqaaleynta JobMaker waxaa lagu qiyaasay inay **taageerto ilaa 450,000 oo jagooyinka dhalinyarada waxayna ku** kacaysaa \$4 bilyan laga bilaabo 2020-21 ilaa 2022-23.

Maalgelinta waxbarashada, xirfadaha iyo farsama bartista

Xukuumaddu waxay sameyneysaa horumarinta xirfadaha mudnaanta sare iyada oo qayb ka ah Qorshaheeda JobMaker. Ballanqaadka Xukuumaddu waxay taageeri doontaa helitaanka dadka shaqooyinka waxayna hubineysaa in dadka Australiyaanka ah ay leeyihiin xirfadaha saxda ah ee shaqooyinka mustaqbalka.

- JobTrainer - sii kordhaya shaqaalaha Australiya
- Tababarka fasameed ee cusub si ay u caawiyaan dib u soo kabashada
- Taageerada dadka shaqo doonka ah
- Qalinjabiyayaasha badan oo shaqo diyaar u ah
- Koorsooyinka gaaban ee dib u kicinta iyo kor u qaadista dadka Australiyaanka ah

Bixinta amniga dhaqaale ee haweenka

Xukuumaddu waxay bixineysaa Qoraalka Amniga Haweenka 2020 si loo kordhiyo ka qaybgalka shaqaalaha haweenka, kor u qaadista awoodda dakhliga iyo kor u qaadista madax-bannaanida dhaqaalaha. Xirmada \$240.4 milyan ayaa keeni doonta fursado shaqo, taageero waalidiinta iyo taageerada haweenka goobta shaqada.

Tani waxaa ka mid ah barnaamijyada shaqo ee lagu taageerayo hoggaanka haweenka iyo horumarka, iyo in la kordhiyo fursadaha haweenka ee sayniska, tiknoolajiyada, injineernimada iyo xisaabta (STEM), ganacsiga iyo warshadaha raggu ku badan yahey.

Taageeridda wax soo saarka iyo cilmi-baarista iyo horumarinta

Faafka COVID-19 wuxuu iftiimiyay arin muhiim ah ee silsiladaha sahayda iyo haysashada awood wax soo saar oo dabacsan, lala qabsan karo oo hal abuur leh.

Istaraatiijiyadda Warshadaha Casriga ah ee Dowladda \$1.5 bilyan ayaa ah qorshe muddo dheer ah oo lagu taageerayo dib u soo kabashada dhaqaalaha Australiya.

Xukuumaddu waxay maalgelinaysaa \$2 bilyan oo dheeraad ah iyada oo loo marayo Daraasadda iyo Horumarinta Cashuurta.

Amaanka tamarta iyo dib u habaynta suuqa

Qaran ahaan, qiimaha korontada guryaha ayaa hoos ugu dhacay 4.7 boqolkiiba tan iyo bishii December 2018, iyadoo qiimaha korontada jumlada uu hoos u dhacay 12-kii bilood ee la soo dhaafay. Si loo ilaaliyo qiimaha hoose, Xukuumaddu waxay la shaqeyn doontaa bixiyayaasha gaarka ah si loo kordhiyo awoodda jiilka ee la kala diri karo iyo Golaha Wasiirada

Qaranka si loo hubiyo nidaam wax ku ool ah oo isku dhafan.

Dowladdu waxay xaqiijineysaa korontada, shidaalka iyo gaaska Australaiya ay qiimaha u hooseeyaan, shaqooyin cusub u abuurto, una taageerto warshadaha maxalliga ah.

Taageeridda gobollada adkeysiga leh

Dowladdu waxay sii wadaa in ay la taaganadaan gobolada Australaiya oo isutaagay daad, dab, abaar iyo hadda, COVID-19. Iyada oo loo marayo xirmo goboleed oo ka badan \$550 milyan Dowladdu waxay taageeri doontaa goboladeena si ay uga soo kabato saameynta COVID-19. Tani waxay ku dhisan tahay taageerada la bixiyo iyada oo loo marayo \$1 bilyan oo COVID-19 Sanduuqa Samafalka iyo Soo kabashada.

Australaiya ammaan iyo adkeysiga badan

Xukuumaddu waxay dhisaysaa kaabayaasha biyaha ee Qarniga 21aad oo gacan ka geysanaysa sidii loo kordhin lahaa nabadgelyadeena biyaha, dhisi lahaa adkeysiga gobolka, gaarsiinta shaqooyinka iyo horumarinta waaxdeena beeraha ee muhiimka ah. Maalgashiga \$2 bilyan oo loogu talagalay mashaariicda cusub ee hoos yimaada Sanduuqa Horumarinta Kaabayaasha Biyaha Qaranka ayaa taageeri doona jilka soo socda ee kaabayaasha biyaha iyada oo loo marayo Grid.

Dowladdu waxay sidoo kale ku maalgelineysaa \$270 milyan oo ku bixineysaa Xirmada Maalgashiga Bulshada Murray-Darling oo kor u qaadaya caafimaadka gunta biyamareenka iyadoo taageereysa horumarka gobolka.

Si loo hubiyo in Waqooyiga Australaiya ay sii wadi karto ka faa'iideysiga kaabayaasha si ay u taageeraan adeegyada muhiimka ah, Dowladdu waxay kordhisay Xarunta Kaabayaasha Waqooyiga Australaiya (NAIF) shan sano oo dheeraad ah, ilaa

Jun 2026, waxayna ballaarisay shuruudaha deynta.

Ilaalinta deegaankeena

Dowladdu waxay maalgelineysaa \$47.4 milyan si loo ilaaliyo badaheena loona soo celiyo caafimaadkooda waxayna ballanqaadeysaa \$29.1 milyan si loo yareeyo khatarta kiimikada ee dhulka Commonwealth.

Dawladdu waxay maalgelin doontaa \$249.6 milyan muddo afar sano ah si ay u casriyayso kaabayaasha dib u warshadaynta, yaraynta qashinka iyo dib u warshadaynta gudaha Australia.

Ka hortagga, ogaanshaha iyo daaweynta COVID-19

Miisaaniyaddan, Dawladdu waxay maalgelineysaa \$4.9 bilyan oo tallaabooyin caafimaad oo kala duwan oo hubinaya in Australaiyaanka ay sii wadaan helitaanka daryeelka caafimaadka iyo taageerada ay u baahan yihiin inta lagu jiro faafitaanka. Jawaabta dabacsan oo la cabiri karo waxay u sahlaysaa nidaamka caafimaadka inuu ka jawaabo, ilaaliyo dhammaan dadka Australaiyaanka ah.

Taageeridda dadka Australaiyaanka ah ka gudibida faafka

Dawladdu waxay bixisaa kaalmo dhaqaale oo aan horay loo arag dadka Australaiyaanka ah si ay u taageeraan iyaga oo u maraya COVID-19 faafa, oo ay ku jiraan:

- Lacagta Bixinta Shaqada
- Dakhliga dheeraad ah oo shakhsiyaadka loogu talogaley
- Laba Lacagaha Taageerada Dhaqaalaha ee dheeraadka ah ee loogu talagalay dadka hawlgabka ah iyo kuwa kale ee
- Helitaanka ku-meel-gaadhka ah ee dheeraadka ah

Mustaqbalkaaga, Lacagtaada hawalgabnimo

Dawladdu waxaa ka go'an inay ay dadka Australiyaanka ah kaydhood hawlgabku u xoog ugu shaqeeyo si ay u xoojiyaan kaydhooda hawlgabnimo.

Waxaa Dawlada *Mustaqbalkaaga, Keydkaaga Hawlgabnimada* Dib-u-habeyntaada sare waa wajiga xiga ee qorshaha dib-u-habeynta Dowladda waxayna arki doonaan Australiyaanka badbaadinta \$17.9 bilyan tobanka sano ee soo socota.

Haynta nabadgalyada Australiyaanka

Awoodaha ammaanka internetka ee Australiya waa xoog badan yihiin, laakiin hanjabaadaha aan la kulano internetka ayaa sii kordhaya. COVID-19 ayaa iftiimiyay inta aan ku noolnahay oo aan ka shaqeyno internetka. Xukuumaddu waxay bixin doontaa \$201.5 milyan oo dheeraad ah si ay u bixiso Istaraatiijiyadda Amniga ee 2020 Internetka.

Dawladdu waxay taageertaa kuwa naga ilaaliya nabadgalyada annagoo ku ballanqaadaya \$300.2 milyan AFP si ay u xoojiyaan awoodooda si ay u ilaaliyaan nabadoonanta Australiyaanka iyadoo lagu jiro jawi khatartiisu sii kordheyso.

Taageerida gobolkeena

Australiya waxay leedahay xiiso qoto dheer oo joogto ah oo ku saabsan xasiloonaada, barwaaqada iyo adkeysiga Pacific iyo Southeast Asia, oo ka muuqda Tallaabada Pacific-Up iyo dadaallada kale. Dawladdu waxay xaqiijinaysa in dib u soo kabashada gobolkeena:

- Maalgelinta Barnaamijka Helitaanka Talaalka ee COVID-19 iyo Amaanka Caafimaadka ee dalalka Pacific iyo Koonfur-bari Aasiya.
- Xarunta Maalgelinta Kaabayaasha Australiya ee Pacific
- COVID-19 Dib u soo kabashada - Taageerada Pacific iyo Timor-Leste
- Bixinta mashaariicda kaabayaasha amniga ee Southwest Pacific